

Kuulutuksen julkaisupäivä
19.8.2026

Diaarinumero
2190/03.04.04.04.33/2023

**JULKINEN KUULUTUS HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖKSESTÄ
KAIVOSLAIN MUKAISESSA VALITUSASIASSA**

Kaivoslain 166 §:n 1 momentin mukaan hallinto-oikeuden on annettava päätöksensä tiedoksi julkisella kuulutuksella.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta, eli 26.8.2026.

Päätös

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös 19.8.2026 numero 1799/2026 malminetsintälupaa koskevassa valitusasiassa. Malminetsintäalue sijaitsee Nokian kaupungin alueella.

Luvansaaja

NewPeak Finland Oy

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä 19.8.-25.9.2026 Hämeenlinnan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa
<https://www.tuomioistuimet.fi/tuomioistuimet/hameenlinnan-hallinto-oikeus/yleistiedoksiannot-ja-julkiset-kuulutukset/julkiset-kuulutukset/>

Muutoksenhakuohjeet ja valitusaika

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä päätökseen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy 25.9.2026.

Dnro 2190/03.04.04.04.33/2023

Asia

Malminetsintälupaa koskeva valitus

Valittajat

Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri ry
Suomen luonnonsuojeluliiton Nokian yhdistys ry
Kansalaisten kaivosvaltuuskunta - MiningWatchFinland ry
Vesiluonnon puolesta ry
Kyrön Luonto ry
A
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L

Luvansaaja

NewPeak Finland Oy

Asian aikaisemmat vaiheet

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (jäljempänä Tukes) on 1.10.2020 myöntänyt Sotkamo Silver Oy:lle malminetsintäluvan ML2016:0014.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on 27.1.2021 hyväksynyt hakemuksen muun muassa malminetsintälupa-alueita ML2016:0014 koskevien oikeuksien siirrosta Sotkamo Silver Oy:ltä NewPeak Finland Oy:lle.

Hämeenlinnan hallinto-oikeus on 24.1.2023 antamallaan päätöksellä numero 116/2023 (Dnro 2193/03.04.04.04.33/2020) kumonnut Turvallisuus- ja kemikaaliviraston päätöksen 1.10.2020 ja palauttanut asian sille uudelleen käsiteltäväksi. Päätöksessä on todettu, ettei Tukesin asettamaa lupamääräystä

9 voida pitää jokihelmisimpukan suotuisan suojelutason sekä luonnonsuojelulain 64 a §:n ja 66 §:n 1 momentin kannalta kokonaisuutena arvioiden riittävänä sen varmistamiseksi, ettei luvassa sallittu toiminta aiheuta sellaista vesistön kuormitusta, joka johtaa laissa kiellettyihin seurauksiin. Päätöksessä hallinto-oikeus ei ole ottanut kantaa muihin päätöksen aineellista lainmukaisuutta koskeviin valitusperusteisiin.

Hämeenlinnan hallinto-oikeus on 24.1.2023 antamallaan päätöksellä numero 119/2023 (Dnro 20374/03.04.04.04.33/2021) kumonnut Tukesin päätöksen 27.1.2021 malminetsintäluvan ML2016:0014 siirtoa koskevin osin, koska luvan myöntämispäätös on kumottu.

Päätös, josta valitetaan

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston päätös 27.9.2023, lupatunnus ML2016:0014

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (jäljempänä Tukes) on myöntänyt Newpeak Finland Oy:lle malminetsintäluvan ML2016:0014 (Metsäkylä 1). Malminetsintäalue sijaitsee Pinsiössä Nokian kaupungin alueella ja sen pinta-ala on 11,52 hehtaaria. Alueen tarkempi sijainti ja rajat ilmenevät päätökseen liitetystä lupakartasta. Päätös on voimassa enintään neljä vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Malminetsintäluvan nojalla luvanhaltijalla on oikeus omalla ja toisen maalla luvassa mainitulla alueella (malminetsintäalueella) tutkia geologisten muodostumien rakenteita ja koostumusta sekä tehdä muita kaivostoimintaa valmistelevia tutkimuksia ja muuta malminetsintää esiintymän paikallistamiseksi sekä sen laadun, laajuuden ja hyödyntämiskelpoisuuden selvittämiseksi sen mukaan kuin tässä malminetsintäluvassa tarkemmin määrätään. Malminetsintälupa ei oikeuta esiintymän hyödyntämiseen.

Alueen geologiaan ja alueelta olemassa olevaan tutkimustietoon perustuen hakija otaksuu alueella olevan kultaa (Au).

Päätökseen sisältyvät muun ohella seuraavat, yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset lupamääräykset:

1. Määräys malminetsintätutkimusten sallituista ajankohdista ja menetelmistä, sekä malminetsintään liittyvistä laitteista ja rakennelmista

Tämän malminetsintäluvan nojalla on sallittua suorittaa seuraavia malminetsintätoimenpiteitä ja soveltaa seuraavia malminetsintämenetelmiä:

1. Geofysikaaliset ja geokemialliset tai vaikutuksiltaan niihin verrattavat tutkimusmenetelmät
2. Koneellisesti tehtävät maaperä- ja kallioperänäytteenotto (moreeni-, ura- ja pistenäytteet, kairaus)

3. Tutkimuskaivannot ja tutkimusojat

Lupamääräyksen 1 kohdassa 2 ja 3 mainitut tutkimukset tulee suorittaa huomioiden mitä lupamääräyksissä 8 ja 9 on velvoitettu.

(—)

4. Määräys kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta

Malminetsintäluvan haltija on velvollinen huolehtimaan maa- ja kiviainesjätteen synnyn ehkäisemisestä, sen haitallisuuden vähentämisestä sekä jätteen hyödyntämisestä tai käsittelemisestä.

Malminetsinnästä tässä luvassa myönnettyillä menetelmillä (lupamääräys 1, menetelmät 1-3) ei synny kaivannaisjätettä.

5. Määräys ilmoitusvelvollisuudesta koskien malminetsintäalueen maastotöitä ja rakennelmia

Malminetsintäluvan haltijan on hyvissä ajoin etukäteen ilmoitettava kirjallisesti malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille (sekä näihin rinnastettaville, kaivoslaki 5.2 §) ja muille oikeudenhaltijoille kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava maastotöistä toimialallaan yleistä etua valvoville viranomaisille:

- Tukesille
- Pirkanmaan ELY-keskuksen ympäristövastuualueelle
- Mikäli lupa-alueelta löydetään tutkimusten yhteydessä muinaismuistolaissa tarkoitettuja kohteita, tulee luvanhaltijan toimia siten kuin muinaismuistolaissa todetaan ja ilmoittaa löydöksistä viipymättä alueelliselle vastuumuseolle (Tampereen Museot Vapriikki).

(—)

7. Määräys vakuuden asettamisesta

Tässä malminetsintäluvassa ML2016:0014 määrätään lupakohtainen 2 000 euron suuruinen vakuus. Vakuus asetetaan pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamista sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten. Tässä malminetsintäluvassa määrätty vakuus on asetettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintälupa on tullut lainvoimaiseksi, luvanhaltijan malminetsinnästä mahdollisesti aiheutuvaa vahinkoa, haittaa tai muuta kaivoslaissa mainittua velvoitetta varten pankkiin avatulle vakuustalletustilille. Kaivoslain 73 §:ssä tarkoitettu luvan siirto ei vapauta vakuutta.

Lupamääräyksen perusteluissa on muun ohella todettu, että vakuus asetetaan kaivosviranomaisen arvion perusteella, joka perustuu malminetsintäalueilla suoritettun valvontatyön kautta saatuihin havaintoihin. Valvontahavaintojen

perusteella tyypillisimpien malminetsintäalueilla sattuvan vahingon suuruusluokka on linjassa tässä luvassa määrätyn vakuuden kanssa. Kaivosviranomaisen on arvioinut toiminnan laatua ja laajuutta, toiminta-alueen erityispiirteitä sekä luvassa säädettyjä velvoitteita lupamääräykset huomioiden ja päätyntyn määrättyyn vakuuteen. Luvassa sallitut geofysikaaliset ja geokemialliset tutkimusmenetelmät, maaperä- ja kallioperänäytteenotto tai tutkimusojitus eivät aiheuta merkittävää vahinkoa ympäristölle tai luonnolle, kun tutkimustyö suoritetaan lupamääräyksiä noudattaen. Malminetsinnästä johtuvia tyypillisiä maanomistajalle aiheutuvia vahinkoja ovat lähinnä yksittäiset puustovahingot. Luvassa on kielletty luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettujen lajien vahingoittaminen tai vaarantaminen. Mikäli alueella on sellaisia, niitä varten on annettu tarkat rajoitukset.

8. Määräykset malminetsintää ja malminetsintäalueen käyttöä koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu kaivoslaissa kiellettyä seurausta

Malminetsintä sekä malminetsintäalueella liikkuminen ja muu alueen käyttö on rajoitettava tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta eikä merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa. Luonnonolosuhteilla tarkoitetaan alueen pohja- ja pintavesioloja, lämpö- ja kosteusoloja sekä kasvien kasvupaikkatekijöitä.

Tämän päätöksen liitteessä 1 tarkoitetulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta toiminnan kannalta välttämättömään liikkumiseen ei tarvita erillistä maastoliikennelupaa. Tutkimustyön kannalta välttämättömiin kairaustoimenpiteisiin saa käyttää lupa-alueen vettä, mutta jos kairauksessa käytettävän veden määrä ylittää 100 m³/vrk, on toimittava siten kuin vesilain 2. luvun 15 §:ssä todetaan. Tutkimustöitä tehtäessä on otettava aina huomioon ympäristönsuojelulain 17 §:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto.

Vesistöjen lähellä toimittaessa on huolehdittava siitä, ettei syväkairauksissa maanpinnalle nouseva kiviaines pääse valumaan vesistöihin missään tilanteessa, eikä muukaan koneellinen näytteenotto ja liikkuminen aiheuta kuormitusta vesistöihin. Puron uoman luonnontilan säilymisen vaarantaminen on kielletty (VL 3. luku 2 §).

Malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, eikä merkittävää maisemallista haittaa.

Malminetsintäluvan haltijan on kairauksen päätyttyä tulpattava kairareiät teräksisen maakairausputken paikalleen jäädessä mansettitulpalla pohjaveden maanpinnalle nousun estämiseksi. Kairaputket on katkaistava noin 0,10–0,20 m pituuteen läheltä maanpintaa, kairaputken päät on peitettävä metallisella suojahatulla ja merkittävä selvästi huomiovärillisin puupaaluin, joissa on kairauspaikan tunnisteet ja heijastin. Kairakohteiden jätehuolto sekä siistiminen on tehtävä välittömästi töiden loputtua kohteella.

9. Määräykset yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista

Vaikka tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimusmenetelmät eivät vaikuta laajasti ympäristöön, malminetsintäluvan haltijan on oltava kuitenkin riittävästi selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää.

Tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimusmenetelmät on kirjattu lupamääräykseen 1. Sallituilla malminetsintämenetelmillä ei vaikeuteta oikeusvaikutteisen kaavan toteuttamista, ei aiheuteta olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle eikä merkittävää maisemallista haittaa. Sallituilla tutkimustoimilla ei myöskään aiheuteta merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa tai muuta merkittävää vahingollista ympäristövaikutusta, kun tutkimukset suoritetaan päätöksessä sallituilla menetelmillä sallittuina ajankohtina.

Tällä malminetsintäluvalla ei ole tarkoituksena tehdä koelouhintaa taikka laajuudeltaan tai vaikutuksiltaan sitä vastaavia toimenpiteitä, eikä toimintaa myöskään ole suunniteltu asemakaava-alueelle. Sallittujen, kohteella hetkellisesti suoritettavien tutkimustoimien ei voida myöskään katsoa häiritsevän merkittävästi Suomen pesimälintuja, jotka ovat suurelta osin luonnonsuojelulailla rauhoitettuja. Suomessa seurataan lajien uhanalaisuutta, ja lajien uhanalaisuustilanteen voi tarkastaa Punaisen kirjan verkkopalvelussa (YM & SYKE, 2019), joka löytyy osoitteesta <https://punainenkirja.laji.fi>. Kirjassa on mainittu myös aina uhanalaisuuteen johtaneet syyt ja uhkatekijät tulevaisuudessa. Tässä luvassa sallittuja malminetsintämenetelmiä ei mainita kirjassa syiksi tai tulevaisuuden uhkatekijöiksi.

Hakemukseen saatujen lausuntojen perusteella malminetsintä lupa-alueelta ei ole tullut tietoon sellaisia ympäristö- tai luontoarvoja, jotka olisivat esteenä malminetsintäluvan myöntämiselle. Malminetsintä lupa-alueella ei sijaitse luonnonsuojelu- tai suojeluohjelma-alueita, Natura 2000-verkoston kohteita eikä valtakunnallisesti merkittäviä maisema-alueita. Malminetsintäalueen vierestä noin 50 metrin etäisyydeltä kulkee Pinsiön-Matalusjoki, joka on Natura 2000-alue (FI0356004). Kyseinen Natura-alue on luontodirektiivin mukainen erityinen suojelualue, jonka suojeluperusteena olevat luontoarvot kuvataan Pirkanmaan Ely-keskuksen lausunnossa (Liite 5). Natura-alueen suojeluperusteena olevien luontoarvojen heikentäminen on kielletty (luonnonsuojelulaki 64 a §).

Malminetsintäluvan haltijan on huolehdittava, että Pinsiön-Matalusjoen Natura-alueen luontoarvoja ei heikennetä tutkimustoiminnan johdosta. Pirkanmaan Ely-keskus on lausunnossaan esittänyt toimenpiteitä, joita noudattamalla alueella voidaan suorittaa tutkimuksia hakemuksen mukaisilla menetelmillä ilman että niistä aiheutuu haittaa ihmisen terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle, merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten ja arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista tai merkittävää maisemallista haittaa. Lupa-alueen tutkimustoimenpiteet on

Pirkanmaan Ely-keskuksen mukaan suunniteltava siten, että Pinsiön-Matalusjokeen laskevien ojien päältä ei saa kulkea koneilla eikä kaivuutöitä saa tehdä niin lähellä jokea tai siihen laskevia oja, että se aiheuttaa kiintoaineen ym. aineiden pääsyä jokeen. Jokeen laskevia oja ei saa kaivaa eikä kairata. Joen varresta ei saa kaataa puustoa ja jokeen laskevien ojien reunoille tulee jättää riittävä suojavyöhyke kaikkien toimenpiteiden ulkopuolelle. Hankealueelle ei saa kaivaa sellaisia uusia oja, joista vesiä voi päästä kulkeutumaan jokeen.

Luvan hakija on toimittanut Tukesille 20.2.2023 päivitetyn tutkimussuunnitelman (liite 7), jossa se sitoutuu järjestämään ja toteuttamaan malmitutkimuksensa niin, että Pinsiön-Matalusjokeen laskevien ojien päältä ei kuljeta koneilla tai muilla koneavusteisilla laitteilla eikä kaivuutöitä tehdä niin lähellä jokea tai siihen laskevia oja, että se aiheuttaa kiinto- tai muiden aineiden pääsyä jokeen. Jokeen laskevia oja ei kaiveta eikä niihin kairata syväkairanreikiä tai niistä tehdä muuta näytteenottoa. Joen varresta ei kaadeta puustoa ja jokeen laskevien ojien reunoille jätetään 20 metrin suojavyöhyke, jolla ei suoriteta malminetsintätoimenpiteitä. Lupa-alueelle ei kaiveta sellaisia uusia tutkimusojia tai -kaivantoja eikä muitakaan kaivantoja, joista vesiä voi päästä kulkeutumaan yllä mainittuun jokeen.

Tukes tarkentaa ja määrää, että tässä luvassa sallitut tutkimustoimet saa suorittaa noudattaen tarkasti asiaan esitettyä tutkimussuunnitelmaa (liite 7). Jättämällä kahdenkymmenen (20) metrin riittävä suojavyöhyke malminetsintätoimien osalta Pinsiön-Matalusjokeen laskeviin ojiin voidaan objektiivisesti arvioiden poissulkea ja varmistua siitä, ettei tutkimuksilla vaikuteta Pinsiön-Matalusjoen tilaan heikentävästi.

Pirkanmaan Ely-keskus ei ole lausunnossaan (6.3.2020) edellyttänyt Natura-vaikutusten arviointia. Tukes on tässä päätöksessä ottanut huomioon Pirkanmaan Ely-keskuksen vaatimukset ja lisännyt määräyksen noudatettaviin riittäviin suojavyöhykkeisiin. Näin ollen myös Hämeenlinnan hallinto-oikeuden ratkaisun oikeusperiaatteet on huomioitu tässä päätöksessä.

Malminetsintäluvan haltijan tulee esittää hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista tarkka tutkimussuunnitelma toimenpiteineen ja sijaintitietoineen Tukesille. Lisäksi tutkimussuunnitelma tulee toimittaa tiedoksi toimivaltaiselle alueelliselle vastuumuseolle (Tampereen Museot Vapriikki), sekä Pirkanmaan Ely-keskukselle.

Siirtyminen lupa-alueelle ja lupa-alueella liikkuminen sulanmaan aikana on pyrittävä suunnittelemaan niin, että olemassa olevia uria ja luontaisia aukkopaiikkoja käytetään mahdollisimman paljon hyväksi. Kosteikkoalueilla liikkumista tulee välttää sulanmaan aikana, eikä jokeen laskevien ojien yli saa kulkea koneilla. Viljelykäytössä olevilla peltoalueilla tutkimukset tulee suorittaa satokauden ulkopuolella, eikä peltoalueille saa jättää maakairausputkia. Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Koneellinen tutkimus ja näytteenotto alueilla, joilla on olemassa vaarana, että tutkimukset tai

liikkuminen aiheuttaa maaperään vahinkoja (suot), tulee suorittaa aina ajankohtana, jolloin maaperä on jäätynyt. Tutkimusmontut ja kuopat tulee merkitä huomiokepein sekä luiskata loiva reunaisiksi päistään niiden ollessa auki ja sisältävän putoamisvaaran.

Malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Malminetsintäluvan nojalla tapahtuvasta malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua:

- 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle;
- 2) olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle;
- 3) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa;
- 4) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista;
- 5) merkittävää maisemallista haittaa.

(—)

11. Määräys vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella

Malminetsintäluvan haltijan on korvattava malminetsintäalueella tapahtuvasta kaivoslakiin perustuvasta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat, jollei jonkin toimenpiteen osalta korvauksesta toisin säädetä.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Tukesin päätös on ensisijaisesti kumottava ja lupahakemus hylättävä. Toissijaisesti asia on palautettava Tukesille uudelleen käsiteltäväksi. Viimesijaisesti hallinto-oikeuden on asetettava riittävät lupamääräykset valituksesta tarkemmin ilmenevällä tavalla. Tukes ja NewPeak Finland Oy on velvoitettava korvaamaan valittajien oikeudenkäyntikulut.

Vaatimuksia on perusteltu muun ohella seuraavasti:

Uudelleen käsiteltäväksi palautettua lupahakemusta ei ole kuulutettu kaivoslain mukaisesti. Hakemuksesta ei ole kuultu eikä päätöksestä ole tiedotettu yksityisteiden tiekuntia ja yksityisteiden omistajia. Korjattua päätöstä ja karttaa ei ole kuulutettu. Ylöjärven kaupungille, muistuttajille tai Vesiluonnon puolesta ry:lle ei ole annettu hallintolain mukaista vastineoikeutta Tukesin vastineen, lupamääräysten ja yhtiön rajausten johdosta. Hankkeelle ei ole esitetty yksityiskohtaista työsuunnitelmaa, joten maanomistajat ja muut tahot eivät ole voineet arvioida yksityisille ja yleisille eduille aiheutuvia haittoja.

Luvan siirtoa ei ole käsitelty korkeimman hallinto-oikeuden edellyttämällä tavalla, vaan lupahakemus on vain todettu siirretyksi. Hakijayhtiö ei ole taloudellisesti uskottava eikä luotettava ja Tukes ei ole tehnyt mitään hakijan uskottavuuden tarkistamiseksi. Uusi omistaja ei ole korjannut tietojään

hakemukseen. Vakuutta ei ole määrätty suunnitellun toiminnan mukaan, koska suunnitelmat puuttuvat. Vakuuden on oltava noin 500 000 euroa.

ELY-keskus on arvioinut virheellisesti, ettei Natura-arvioita tarvittaisi. Pirkanmaan ELY-keskuksen lausunto ja lupapäätös eivät ole korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen 2018:121 mukaisesti perustuneet vaikutusarvioinnin osalta tieteellisesti osoitettuihin tosiseikkoihin hankkeen vaikutuksista uhanalaisiin ja EU:n direktiivilajeihin. Asiassa ei ole suoritettu lainkaan luonnonsuojelulain mukaista Natura-arviointia kairausjätteen, kairausveden, kairauksien apuaineiden ja muiden kemikaalien, ruostuvien kairausputkien sekä melun vaikutuksista.

Hankkeen vaikutukset lähiasutukseen, kaivoihin ja pohjaveteen, peltoihin, yksityisteihin, puihin, elinkeinoihin ja näiden suojavyöhykkeet on määritelty ja arvioitu väärin sekä ilman riittäviä selvityksiä ja kuulemisia. Asumiseen ja työntekoon tarkoitettuja rakennuksien ja pihojen suoja-alueita ei ole poistettu lupa-alueelta. Tukes on laskenut kaivoslain mukaiset etäisyydet talon keskipisteestä ja jättänyt piha-alueet huomioimatta. 20–50 metrin virheitä suojaetäisyyksissä on useita. Etsintäalueen naapureita koskevat melu- ja pölyvaikutukset on selvitettävä ja niitä on rajoitettava. Alueen kaivoihin ja pohjaveteen kohdistuvat riskit ovat selvittämättä. Malminetsintäalueen välittömään läheisyyteen sijoittuu Ylöjärvenharjun vedenhankinnan kannalta tärkeä pohjavesialue. Yksityisteiden käytöstä aiheutuvat haitat sekä vakuus- ja ilmoitustarpeet ovat huomioimatta. Yksityisteiden kantavuus ei riitä raskaille koneille. Luvassa ei ole huomioitu alueen peltoja, joiden saastuminen raskasmetalleilla ja arseenilla vaarantaisi ruokaturvallisuutta. Puiden juurille ei ole määrätty suoja-alueita. Toiminta on määrättävä routa-aikaan, selvästi kelirikkoajan ulkopuolelle. Raskaat koneet tallovat taimikoita ja juuristoja, ja kairaus ja montutus rikkovat puiden juuria ja voivat aiheuttaa kasvitauteja. Tukes on esittänyt melusta ilmeisen väärää tietoa. Kairauskoneiden melutasot ovat yli 100 dB. Meluraportin mukaan melu olisi esimerkiksi 50 metrin päässä 40 dB. Toisissa yhteyksissä Tukes itse kertoo, että 40 dB:n melutaso ulottuu 950 metrin päähän.

Lupapäätöksessä on vakavia puutteita ympäristön tilaan ja uhanalaisten lajien elinympäristöön ja luonnonolosuhteisiin kohdistuvien seurausten arvioinnissa. Alueen luontoarvoja ei ole selvitetty ja huomioitu asianmukaisesti. Alueelta tulee selvittää direktiivillä ja muuten suojeltujen lajien, kuten viitasammakon, suojeltujen sudenkorentojen ja lepakoiden esiintyminen. Aiotut räjäytykset aiheuttaisivat veden tilaa huonontavien kemiallisten yhdisteiden, kuten nitraattien ja nitriittien päätymistä pinta- ja pohjavesien mukana Pinsiön-Matalusjokeen, jossa elää erittäin uhanalainen jokihelmsimpukka eli raakku, alkuperäistä sisävesikantaa oleva purotaimen ja saukko. Kemiallisia ympäristövaikutuksia ei ole huomioitu asianmukaisesti ja kaivoslain edellyttämä kaivannaisjättesuunnitelma puuttuu. Kairauksesta syntyviä ilmeisen haitallisia vesiä ja jätteitä lasketaan luontoon vaarantaen raakun ja taimenen luonnonkannan. Kairauksessa käytetään vettä, jonka käsittely ja luontoon päästessä saastuminen on välttämätöntä luvittaa. Vesi pilaantuu kairareiän seinämisestä ja erityisesti hienojakoisesta kiviaineksesta eli niin kutsutusta soijasta. Apuaineita tarvitaan soijan erottamiseen vedestä.

Syväkairauksella saavutettavat pohjavedet ovat pintavesiä suolaisempia ja sisältävät kasvavia haitta-ainepitoisuuksia. Kairauksen kiinteä mineraalijäte eli soija voi käsittää sulfidista mineraalia, jonka reagoidessa veden ja ilman kanssa syntyy hapan kivivuoto. Mineraalijäte voi sisältää myös asbestia tai muita yleisiä haitallisia kuituisia mineraaleja. Kairausten ja louhinnan aiheuttaman arseenin vapautumisen seurauksena vesistöön kulkeutuu rautaa, joka on raakulle erittäin vahingollista. Pinsiön-Matalusjoen raakkukanta on romahtanut. Se ei ole lisääntynyt joessa yli 20 vuoteen kuin satunnaisesti. Raakun suojelutaso ei näin ollen ole joessa suotuisa. Lajin suojelutason palauttaminen suotuisaksi vaatii aktiivisia toimenpiteitä sen elinympäristön laadun parantamiseksi. Malminetsintä on riski raakun suojeluhankkeille. Viranomaisten tehtävä on ehkäistä kaikkia veden tilaan kohdistuvia uhkia ja riskejä. Hallinto-oikeuden kumoaman ensimmäisen päätöksen jälkeen lupaan on lisätty riittämätön 20 metrin suojaetäisyys ojiin ilman selvityksiä ja perusteluja. Asiassa ei ole pyydetty asiantuntijalausuntoa tai ELY-keskuksen lausuntoa.

Kiltti-talon läheisyydessä oleva jyrkänne, joka on metsälain mukainen suojelukohde, pitää rajata pois malminetsintäalueesta. Lintujen pesinnän suojelusta ei ole annettu lupamääräyksiä. Maastoon jätettävät ruostuvat kairausputket pilaavat ympäristöä, ovat putoamisriski pienille eläimille ja voivat vahingoittaa maastossa kulkevia eläimiä ja ihmisiä, aiheuttaa paikallista pinta- ja pohjaveden pilaantumista sekä tuhota metsäkoneiden renkaita. Kairausputkien kaasutiiviyttä ei ole varmistettu.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on antanut lausunnon.

NewPeak Finland Oy on antanut selityksen.

Valittajat ovat antaneet vastaselityksen ja esittäneet selvitystä Kyrön luonto ry:n valitusoikeudesta. Valittajien oikeudenkäyntikulujen määräksi on ilmoitettu 1 900 euroa käsittäen 500 euroa yhdistysten ja valittajien työaikaa ja 1 200 euroa asiantuntija-apua. Vastaselityksessä on lisäksi tuotu muu ohella esiin, että asiassa on tarvittaessa pyydetävä Euroopan unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisu.

Merkintä

Nyt kysymyksessä olevaa asiaa käsiteltäessä ovat olleet käytettävissä malminetsintälupaa ja luvan siirtoa koskevien aikaisempien valitusasioiden dnrot 2193/03.04.04.04.33/2020 ja 20374/03.04.04.04.33/2021 asiakirjat.

Hallinto-oikeuden ratkaisu ja perustelut

Hallinto-oikeus ei tutki valitusta Kyrön Luonto ry:n, H:n, A:n, B:n, G:n, K:n ja L:n tekemänä.

Hallinto-oikeus tutkii valituksen muiden valittajien tekemänä.

Hallinto-oikeus hylkää vaatimuksen ennakkoratkaisun pyytämisestä Euroopan unionin tuomioistuimelta.

Hallinto-oikeus hylkää valituksen ja oikeudenkäyntikuluvaatimuksen.

Perustelut

Tutkimatta jättäminen

Kaivoslain 165 §:n 1 momentin mukaan muun ohella malminetsintälupaa koskevaan päätökseen saa hakea muutosta:

- 1) asianosainen;
- 2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- (—).

Kaivoslain 34 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaan asianosaisia ovat ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea.

Kaivoslain esitöissä (HE 273/2009 vp) on 165 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa pykälän 1 momentin 1 kohdan osalta todettu, että valitusoikeus olisi asianosaisella eli sillä, jonka etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea. Luvan hakijaa ja luvan kohteena olevaan alueeseen kuuluvan kiinteistön omistajaa olisi aina pidettävä asianosaisena. Malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuhdantalupaa koskevan päätöksen sekä kaivostoiminnan lopettamispäätöksen vaikutuksiin liittyy epävarmuutta ja joudutaan tekemään ennakkoharkintaa. Sen vuoksi asianosaismääritelmän tulisi olla hieman laajempi kuin hallintolainkäyttölain 6 §:n 1 momentissa ja vastata kaivoslain 34 §:n 2 momentin 3 kohdassa määriteltyä asianosaista. Valitusoikeuden saaminen ei edellyttäisi, että päätös välittömästi vaikuttaa valittajan etuun tai oikeuteen, vaan myös välilliset ja ei-oikeudelliset vaikutukset hyväksytään asianosaisuuden perusteiksi. Muun muassa alueen luontoyrittäjät tai lähialueella toimivat etsintä- ja kaivosyhtiöt taikka alueella toimiva paliskunta voisivat olla oikeutettuja valittamaan, jos asia saattaa koskea heidän oikeuttaan tai etuaan.

Hallituksen esityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa lausutaan 34 §:n 2 momentin 3 kohdan osalta muun muassa, että malminetsintälupahakemuksen osalta asianosaisia olisivat etenkin malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajat ja näihin 5 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdan nojalla rinnastettavat.

Kyrön Luonto ry:n kotikunta on Hämeenkyrö ja sen toiminta-alue yhdistyksen sääntöjen mukaan käsittää Hämeenkyrön ja Viljakkalan (nykyisin osa Ylöjärven kaupunkia) kunnat. Yhdistyksen tarkoituksena on edistää luonnon ja ympäristönsuojelua toiminta-alueellaan. Yhdistyksen valitusoikeuden perusteeksi on ilmoitettu, että Pinsiön-Matalusjoki on Hämeenkyrön ja Nokian rajajoki joen alajuoksulla noin 5 500 metrin matkalla. Karttatarkastelun perusteella malminetsintäalue sijaitsee lähimmillään noin kilometrin päässä Hämeenkyrön kunnan alueesta. Kun otetaan huomioon malminetsintätoiminnan laatu ja laajuus, hankealueen etäisyys Kyrön Luonto ry:n toimialueesta sekä alueella sallitut tutkimustoimenpiteet, valituksenalaisella päätöksellä ei ole sellaisia kaivoslain 165 §:n 1 momentissa tarkoitettuja ympäristövaikutuksia yhdistyksen toimialueella, jotka muodostaisivat yhdistykselle valitusoikeuden. Valitus on jätettävä Kyrön Luonto ry:n tekemänä tutkimatta.

H:n valitusoikeuden perusteeksi on ilmoitettu, että Pinsiön-Matalusjoki on hänelle tärkeä uhanalaisen raakun tutkimuskohde. Malminetsintälupa voi johtaa joen muuttumiseen siten, ettei se kelpaa enää tutkimuskohdeeksi, mikä vaikuttaisi H:n elinkeinon harjoittamiseen tutkijana. H:n valitusoikeutensa perusteeksi esittämä selvitys ei anna aihetta arvioida, että valituksenalaisella päätöksellä olisi kaivoslain 165 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla vaikutusta hänen etuunsa, oikeuteensa tai velvollisuuteensa. Valitus on H:n tekemänä jätettävä tutkimatta.

Valituskirjelmässä valittajiksi nimetyt A, B ja G eivät ole vahvistaneet hallinto-oikeudelle olevansa mukana valituksessa eivätkä he ole myöskään heille varatusta tilaisuudesta huolimatta valtuuttaneet ketään toimimaan asiamiehenään. Tukes on kuuluttanut päätöksen kaivoslain edellyttämällä tavalla, joten valitusaika on päättynyt 3.11.2023. K ja L, joita ei ole ilmoitettu valittajiksi valituskirjelmässä, ovat vasta valitusajan päättymisen jälkeen lähettäneet hallinto-oikeuteen vahvistuksen, jonka mukaan he ovat mukana valituksessa. Valitus on näiden seikkojen vuoksi jätettävä A:n, B:n, G:n sekä K:n ja L:n osalta tutkimatta.

Ennakkoratkaisun pyytäminen Euroopan unionin tuomioistuimelta

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklan mukaan unionin tuomioistuimella on toimivalta antaa ennakkoratkaisu muun ohella perussopimusten ja unionin toimeilimen säädöksen tulkinnasta. Jos tällainen kysymys tulee esille jäsenvaltion tuomioistuimessa, tämä tuomioistuin voi, jos se katsoo, että kysymys on ratkaistava, jotta se voi antaa päätöksen, pyytää unionin tuomioistuinta ratkaisemaan sen.

Asiassa ei ole tullut esille sellaista kysymystä, jonka johdosta ennakkoratkaisupyynnön esittäminen unionin tuomioistuimelle olisi tarpeen.

Menettelyä koskevat valitusperusteet

Asiassa saadun selvityksen mukaan lupahakemus on alun perin tullut vireille 3.3.2016. Malminetsintälupa on myönnetty tuolloin hakijana olleelle Sotkamo Silver Oy:lle 1.10.2020. Tukes on hyväksynyt malminetsintäluvan siirron NewPeak Finland Oy:lle tammikuussa 2021. Hämeenlinnan hallinto-oikeuden kumottua ja palautettua lupahakemuksen uudelleen käsiteltäväksi Tukes on luvanhakijan toimittaman uuden tutkimussuunnitelman perusteella korjannut lupamääräystä 9 siten, että 20 metrin suojavyöhyke ojiin on kirjattu noudatettavaksi. Muilta osin lupapäätöstä ei ole muutettu. Hakemuksen uudelleen käsittelyn yhteydessä hakemus on siirretty uudelleen Sotkamo Silver Oy:ltä NewPeak Finland Oy:lle. Hakemuksen siirrosta ei tässä yhteydessä ole ollut tarpeen tehdä erillistä päätöstä, vaan kysymys siirron saajaan eli uuteen hakijaan liittyvistä luvan myöntämisen edellytyksistä on ratkaistu päivitetyn hakemuksen johdosta tehtävän lupapäätöksen yhteydessä.

Hakemusalueen rajausta on pienennetty alkuperäisen hakemuksen kuuluttamisen jälkeen. Samoin luvan hakija on muutetussa tutkimussuunnitelmassaan ehdottanut lupaehdon numero 9 tiukentamista alkuperäisessä hakemuksessa olleeseen nähden. Kun otetaan huomioon, että kyse on ollut jo aiemmin käsitellyn, palautetun lupahakemuksen käsittelystä yhden lupamääräyksen osalta, hakemusta ei ole ollut tarpeen antaa uudelleen tiedoksi julkisella kuulutuksella. Tukesin päätös ei ole lainvastainen myöskään siksi, että yksityistien tiekuntaa, yksityisiä tieosakkaita tai Ylöjärven kaupunkia ei ole kuultu hakemuksesta erikseen. Kaivoslaki tai hallintolaki ei ole edellyttänyt asianosaisten tai osallisten kuulemista Tukesin päätökseen sisältyneistä kannanotoista lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin eikä Tukesin harkitsemista lupamääräyksistä tai rajauksista ennen päätöksen tekemistä.

Sillä, onko malminetsintälupapäätöksestä tiedotettu kaivoslain 58 §:n edellyttämällä tavalla, ei ole valituksenalaisen päätöksen lainmukaisuuden kannalta oikeudellista merkitystä.

Edellä mainituilla perusteilla asian uudelleen käsittelyssä ei ole tapahtunut menettelyvirhettä.

Selvitysten riittävyyttä ja päätöksen sisällöllistä lainmukaisuutta koskevat valitusperusteet

Keskeiset sovellettavat oikeusohjeet

Kaivoslain 9 §:n 1 momentin mukaan malminetsintään on oltava kaivosviranomaisen lupa (*malminetsintälupa*), jos malminetsintää ei voida toteuttaa 7 §:n mukaan etsintätyönä tai kiinteistön omistaja ei ole antanut siihen suostumustaan. Saman pykälän 2 momentin 1 kohdan mukaan malminetsintälupa on myös oltava, jos malminetsinnästä voi aiheutua haittaa ihmisten terveydelle tai yleiselle turvallisuudelle, haittaa muulle elinkeinotoiminnalle taikka maisemallisten tai luonnonsuojeluarvojen heikentymistä. Pykälän 3 momentin mukaan malminetsintää koskeviin

aluerajoituksiin sovelletaan vastaavasti, mitä niistä etsintätyön osalta 7 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään.

Kaivoslain 7 §:n 2 momentin 4 kohdan mukaan etsintätyötä ei saa maan pinnalla tehdä yleisessä käytössä olevalla liikenne- ja kulkuväylällä. Saman momentin 5 kohdan (621/2011) mukaan etsintätyötä ei saa maan pinnalla tehdä 150 metriä lähempänä asumiseen tai työntekoon tarkoitettua rakennusta tai muuta näihin rinnastettavaa tilaa ja niihin liittyvää, yksityistä piha-aluetta taikka tällaisen rakennuksen paikkaa, jota varten on myönnetty maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettu rakentamiseen tarvittava lupa ja rakentaminen on aloitettu.

Kaivoslain 11 §:n 1 momentin mukaan malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta.

Samanaikaisesti 2 momentin (621/2011) mukaan malminetsintäluvan nojalla tapahtuvasta malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua:

- 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle;
- 2) olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle;
- 3) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa;
- 4) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista;
- 5) merkittävää maisemallista haittaa.

Kaivoslain 34 §:n 2 momentin mukaan lupahakemuksessa on esitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen ja luotettava selvitys:

- 1) hakijasta sekä hakijan edellytyksistä harjoittaa haettuun lupaan perustuvaa toimintaa (621/2011);
- 2) hakemuksen kohteena olevasta alueesta ja sen kaavoitustilanteesta sekä alueen käyttöä koskevista rajoituksista ja niiden huomioon ottamisesta;
- 3) niistä, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea (*asianosainen*);
- 4) toiminnan edellytyksistä:
 - a) erityisesti alustava arvio alueella olevista kaivosmineraaleista ja mihin arvio perustuu, kun kyse on malminetsintälupahakemuksesta;
 - b) erityisesti esiintymän hyödyntämiskelpoisuudesta, kun kyse on kaivoslupahakemuksesta;
- 5) toimintaa koskevista suunnitelmista;
- 6) toiminnan ympäristö- ja muista vaikutuksista ottaen huomioon suunniteltujen toimenpiteiden laatu ja laajuus;
- 7) toiminnan lopettamisesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä sekä jälkitoimenpiteistä.

Kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 12 §:n 2, 6 ja 7 kohtien mukaan sen lisäksi, mitä kaivoslain 34 §:ssä säädetään, malminetsintälupahakemuksessa tai sen liitteissä on esitettävä selvitys hakijan

asiantuntemuksesta, teknisestä suorituskyvystä ja taloudellisesta kyvystä harjoittaa haettuun lupaan perustuvaa toimintaa, suunnitelma tarpeellisten tutkimusten määrästä, laadusta ja aikataulusta sekä tutkimussuunnitelman toteutumiseen liittyvät tiedot suojelun kannalta merkittävistä luonto- ja kulttuuriarvoista malminetsintäalueella.

Kaivoslain 45 §:n mukaan malminetsintälupa myönnetään, jos hakija osoittaa, että tässä laissa säädettyt edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole tässä laissa säädettyä estettä. Lupa voidaan kuitenkin tässä laissa säädetystä esteestä huolimatta myöntää, jos este on mahdollista poistaa lupamääräyksillä tai pienentämällä alueen kokoa.

Kaivoslain 51 §:n 2 momentin (621/2011) mukaan malminetsintäluvassa on annettava yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset:

1) malminetsintätutkimusten ajankohdista ja menetelmistä sekä malminetsintään liittyvistä laitteista ja rakennelmista;

(—)

6) kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta;

(—)

9) vakuudesta 10 luvun mukaisesti;

10) muista malminetsintää ja malminetsintäalueen käyttöä koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu tässä laissa kiellettyä seurausta;

11) muista yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista.

Kaivoslain 107 §:n (621/2011) mukaan malminetsintäluvalla haltijan on asetettava vakuus mahdollisen vahingon ja haitan korvaamista sekä jälkitoimenpiteiden suorittamista varten, jollei tätä ole pidettävä tarpeettomana toiminnan laatu ja laajuus, toiminta-alueen erityispiirteet, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja luvan hakijan vakavaraisuus huomioon ottaen.

Kaivoslain 109 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomainen määrää vakuuden lajin ja suuruuden asianomaisessa luvassa.

Luonnonsuojelulain (1096/1996) 64 a §:n (1259/2014) mukaan Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää.

Luonnonsuojelulain (1096/1996) 47 §:n (384/2009) 1 momentissa tarkoitettuihin erityisesti suojeltuihin eläinlajeihin kuuluu jokihelmisimpukka (*Margaritifera margaritifera*) ja saman lain 49 §:ssä (1587/2009) tarkoitettuihin luontodirektiivin liitteessä IV (a) mainittuihin Euroopan unionin tiukkaa suojelua edellyttäviin eliölajeihin saukko (*Lutra lutra*).

Yleistä

Kysymystä siitä, voidaanko malminetsintälupa myöntää, arvioidaan kaivoslaissa säädettyjen edellytysten ja esteiden perusteella. Lupa on myönnettävä, jos hakija osoittaa, että kaivoslaissa säädetty edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä.

Lupahakemuksen mukaan hakija etsii alueelta kultaa (Au). Alue kuuluu Tampereen liuskejakson kultapotentialiseen osaan, joka on yksi hakijan tärkeimmistä jalometallimalmien tutkimuskohteista Suomessa. Kohteella on kairauksin todettu kultamineralisaatio. Alkuvaiheessa tutkimukset keskittyvät vanhan aineiston läpikäymiseen. Myöhemmässä vaiheessa tulevat mukaan mahdolliset maastotutkimukset. Moreeninäytteenottoon käytetään lapiota tai kevyttä kairakonetta ja geofysikaalisiin maanpintamittauksiin johtokeloja, antureita ja päätelaitteita. Mahdolliseen raskaampaan näytteenottoon käytetään kairakonetta ja kaivinkonetta.

Selvitysten riittävyys ja Natura-vaikutusten arvioinnin tarve

Asiassa saadun selvityksen mukaan lupa-alue ei sijaitse luonnonsuojelu- tai suojeluohjelma-alueella, Natura 2000 -verkoston alueella, pohjavesialueella eikä valtakunnallisesti merkittävällä maisema-alueella. Malminetsintäalueen vieressä noin 50 metrin etäisyydellä sijaitsee Natura 2000-ohjelmaan kuuluva Pinsiön-Matalusjoki ja lupa-alue rajoittuu pohjoisessa laajaan 1. luokan Ylöjärvenharjun pohjaveden hankinnan kannalta tärkeään pohjavesialueeseen. Hakemuksessa on arvioitu toiminnan ympäristö- ja muita vaikutuksia ja ilmoitettu, ettei toiminnalla ole vaikutusta vesistöihin tai pohjaveteen ja että vaikutukset maa- ja kallioperään ja ihmisiin jäävät vähäisiksi. Pirkanmaan ELY-keskus on hakemuksesta 6.3.2020 antamassaan lausunnossa tuonut esiin Pinsiön-Matalusjoen alueen luontoarvot.

Ottaen huomioon lupapäätöksellä sallittujen tutkimustoimenpiteiden laatu ja laajuus sekä ELY-keskuksen lausunto, alueen luontoarvoista ja toiminnan ympäristö- ja muista vaikutuksista on lupahakemuksessa ja sen liitteissä esitetty lupaharkinnan kannalta riittävä selvitys. Kun otetaan huomioon, että lupamääräyksessä 9 on edellytetty toimenpiteet ja sijaintitiedot sisältävän tarkan tutkimussuunnitelman toimittamista Tukesille sekä tiedoksi Pirkanmaan ELY-keskukselle (nykyään Lupa- ja valvontavirasto), jolloin toimenpiteisiin voidaan tarvittaessa puuttua ja antaa tarkempia lisämääräyksiä, hakemusvaiheessa esitettyä tutkimussuunnitelmaa on pidettävä riittävänä. Kun otetaan huomioon lupapäätöksessä annetut lupamääräykset kokonaisuudessaan sekä ELY-keskuksen 6.3.2020 antama lausunto, Tukes on myös voinut arvioida päivitettyssä tutkimussuunnitelmassa esitetyn ojen reunoille jätettävän suojavyöhykkeen laajuuden riittäväksi ilman ELY-keskuksen uutta lausuntoa tai muuta asiantuntijalausuntoa.

ELY-keskus ei ole lausunnossaan 6.3.2020 edellyttänyt hankkeen Natura-vaikutusten arviointia. Kun otetaan lisäksi huomioon lupapäätöksellä sallitut toimenpiteet, suunnitellun malminetsinnän laajuus, päätöksessä asetetut lupamääräykset sekä toiminnan vaikutuksista jäljempänä tässä päätöksessä todetut seikat, hanke ei ole edellyttänyt luonnonsuojelulain (1096/1996) 65 §:ssä (255/2017) tarkoitettua Natura-vaikutusten arviointia. Valittajien esittämä ei anna aihetta arvioida asiaa toisin.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman tarve

Kaivoslain 13 §:n 1 momentin mukaan malminetsintäluvan haltija on velvollinen huolehtimaan maa- ja kiviainesjätteen synnyn ehkäisemisestä, sen haitallisuuden vähentämisestä sekä jätteen hyödyntämisestä tai käsittelemisestä. Pykälän 2 momentin mukaan malminetsintäluvan haltijan on laadittava 1 momentissa tarkoitetuista toimenpiteistä kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma, johon on sisällytettävä tiedot alueen ympäristöstä, maa- ja kiviainesjätteistä, jätealueista, vaikutuksista ympäristöön, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tehtävistä toimista, toiminnan tarkkailusta ja toiminnan lopettamiseen liittyvistä toimista. Jätehuoltosuunnitelmaa ei kuitenkaan vaadita, jos luvanhaltijan on laadittava sellainen ympäristönsuojelulain nojalla.

Kaivoslain 34 §:n 4 momentin (621/2011) mukaan malminetsintä lupaa koskevaan hakemukseen on lisäksi liitettävä kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma, jos hakija ei ole velvollinen tekemään sellaista ympäristönsuojelulain nojalla.

Kaivoslakia koskevan hallituksen esityksen (HE 273/2009 vp) yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan lain 13 §:n 1 ja 2 momentin kohdalla muun ohella seuraavaa: ”Yleensä malminetsinnän jäte on pilaantumaton maa-ainesta ja sitä syntyy vain vähäisiä määriä. Jonkin verran voi syntyä myös pysyväksi jätteeksi katsottavaa kiviainesjätettä. Sen vuoksi 1 momentissa vaaditut toimenpiteet voivat käytännössä yleensä olla hyvin vähäisiä ja 2 momentissa tarkoitettu jätehuoltosuunnitelma varsin yleispiirteinen. Jos malminetsintää tehdään sellaisilla menetelmillä, joista ei synny jätettä, ei jätehuoltosuunnitelmaakaan ole laadittava. Asia olisi kuitenkin selvitettävä malminetsintä lupahakemuksessa.”

Kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 3 §:n 2 momentin mukaan sen lisäksi, mitä kaivoslain 13 §:n 2 momentissa säädetään, jätehuoltosuunnitelman tulee sisältää:

- 1) pääpiirteiset tiedot malminetsinnässä syntyvästä maa- ja kiviainesjätteestä sekä sen ominaisuuksista;
- 2) arvio maa- ja kiviainesjätteen kokonaismäärästä sekä suunnitelma jätteen hyödyntämisestä ja muusta käsittelystä;
- 3) tiedot maa- ja kiviainesjätteen merkittävistä ympäristövaikutuksista;
- 4) tiedot jätealuetta koskevista jälkitoimenpiteistä malminetsintäalueella.

Saman pykälän 3 momentin mukaan jätehuoltosuunnitelmassa on lisäksi esitettävä muut sellaiset tiedot, jotka ovat tarpeen sen arvioimiseksi, että maa- ja kiviainesjätteen synnyn ehkäisy ja haitallisuuden vähentäminen sekä jätteen käsittely on järjestetty kaivoslain ja tämän asetuksen mukaisesti.

Hallintolain 45 §:n 1 momentin mukaan päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset.

Korkein hallinto-oikeus on ennakkopäätöksessään KHO:2024:97 katsonut, että syväkairauksessa maanpinnalle nouseva, kairauksen jäädytysveteen sekoittunut hienojakoinen kiviaines eli kairaussoija on kaivoslaissa tarkoitettua kaivannaisjätettä.

Tukesin valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksessä 4 on todettu, ettei malminetsinnästä synny luvassa myönnettyillä menetelmillä kaivannaisjätettä. Tukesin päätöksessä ei kuitenkaan ole esitetty esimerkiksi kairausvyökyksiin ja kallioperän laatuun perustuvaa arviota maan pinnalle nousevan kairaussoijan määrästä. Tukesin päätöksestä ei siten käy ilmi, millä perusteella Tukes on katsonut, ettei luvassa tarkoitettussa kairauksessa synny lainkaan kaivannaisjätettä ja ettei hakijalta ole tämän vuoksi pidetty tarpeellisena vaatia jätehuoltosuunnitelmaa. Tukes ei ole siten tältä osin perustellut päätöstään hallintolain 45 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla.

Tukesin päätöksen lupamääräys 4 on otsikoitu ”Määräys kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta”. Määräyksessä on toistettu kaivoslain 13 §:n 1 momentin säännös malminetsintäluvan haltijan velvollisuudesta huolehtia maa- ja kiviainesjätteen synnyn ehkäisemisestä, sen haitallisuuden vähentämisestä sekä jätteen hyödyntämisestä tai käsittelemisestä. Mainitun pykälän 2 momentin mukaan edellä sanottujen velvoitteiden täyttämiseksi tarvittavista toimenpiteistä on kuitenkin laadittava jätehuoltosuunnitelma, joka edellä selostetun kaivoslain 34 §:n 4 momentin mukaan on liitettävä malminetsintälupaa koskevaan hakemukseen, jos hakija ei ole velvollinen tekemään sellaista ympäristönsuojelulain nojalla. Päätöksen lupamääräys 4 on siten tältä osin epäselvä ja ristiriidassa kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa koskevien kaivoslain säännösten kanssa.

Asiassa on seuraavaksi ratkaistava, onko Tukesin päätös edellä kerrottujen menettelyvirheiden vuoksi kumottava ja asia palautettava sille uudelleen käsiteltäväksi. Korkeimman hallinto-oikeuden ennakkopäätöksestä KHO:2024:97 ilmenevät seikat huomioon ottaen asiassa on kiinnitettävä huomiota ainakin kairauksessa maan pinnalle nousevan kairaussoijan arvioituun määrään sekä siihen, sijaitseeko alue pohjavesialueella ja sijoittuuko kairausreikien läheisyyteen luonnonsuojelulaissa tarkoitettuja erityisesti suojeltavia kohteita.

Asiassa saadusta selvityksestä ilmenee, ettei malminetsintälupa-alue sijaitse pohjavesialueella, suojelualueella, suojeluohjelma-alueella eikä valtakunnallisesti merkittävällä tai suojellulla maisema-alueella. Asiaa tarkasteltaessa on kuitenkin otettava huomioon myös alueen välittömässä läheisyydessä sijaitseva laaja pohjavesialue ja Pinsiön-Matalusjoen Natura 2000 -alue, jossa elää muun muassa valtakunnallisesti erittäin uhanalainen eläinlaji, joka vaatii esiintymispaikaltaan hyvää veden ja pohjan laatua. Hakemusalueen kaikki vedet laskevat Pinsiön-Matalusjokeen ja alueella on myös suoraan jokeen laskevia ojia.

Kun otetaan huomioon malminetsintäalueen pinta-ala 11,52 hehtaaria, kairauksissa maan pinnalle nousevan kairaussoijan määrää on pidettävä ennalta arvioiden vähäisenä. Lupamääräysten mukaan kairaukset toteutetaan

vähintään 50 metrin päässä Pinsiön-Matalusjoesta ja 20 metrin päässä jokeen laskevista ojista ja lupamääräyksessä 8 on todettu, että vesistöjen lähellä toimittaessa on huolehdittava siitä, ettei syväkairauksissa maanpinnalle nouseva kiviaines pääse valumaan vesistöihin missään tilanteessa. Valituksenalaista päätöstä ei ole näissä olosuhteissa syytä kumota ja palauttaa Tukesille uudelleen käsiteltäväksi kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman puuttumisen vuoksi.

Toiminnan vaikutukset ympäristöön ja luontoon

Asiakirjoista saadun selvityksen ja karttatarkastelun perusteella lähimmät asumiseen tai työntekoon käytettävät rakennukset ja niiden välittömään läheisyyteen sijoittuvat pihapiirit sijaitsevat noin 150 metrin etäisyydellä malminetsintäalueen rajasta eikä alueelle sijoitu yleisiä teitä. Etäisyyttä pihapiireihin laskettaessa ei oteta huomioon koko tonttia tai kiinteistöä. Kun lisäksi otetaan huomioon, että etsintätyötä ei joka tapauksessa saa tehdä 150 metriä lähempänä asuinrakennusta ja sen pihapiiriä, päätöksen ei lupa-alueen rajauksen osalta voida katso olevan kaivoslain 7 §:n 2 momentin 4 tai 5 kohdan eikä 9 §:n 3 momentin vastainen.

Pirkanmaan ELY-keskus on todennut lupahakemuksen johdosta 6.3.2020 antamassaan lausunnossa muun ohella seuraavaa: Mikäli malminetsintä lupa myönnetään, tulee varmistua siitä, ettei Pinsiön-Matalusjokeen aiheudu vaikutuksia. Jokeen laskevien ojien päältä ei saa kulkea koneilla eikä kaivuutöitä saa tehdä niin lähellä jokea tai siihen laskevia oja, että se aiheuttaa kiintoaineen ym. aineen pääsyä jokeen. Jokeen laskevia oja ei saa kaivaa eikä kairata. Joen varresta ei saa kaataa puustoa ja jokeen laskevien ojien reunoille tulee jättää riittävä suojavyöhyke kaikkien toimenpiteiden ulkopuolelle. Hankealueelle ei saa kaivaa sellaisia uusia oja, joista vesiä voi päästä kulkeutumaan jokeen. Malminetsintäalueen välittömään läheisyyteen sijoittuu Ylöjärvenharjun vedenhankinnan kannalta tärkeä pohjavesialue (luokka I). Malminetsintätoiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee varmistua siitä, että tutkimustoiminnalla ei ole haitallisia vaikutuksia vesistöön tai pohjaveteen. Pirkanmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kohteella on mahdollista suorittaa tehokasta malminetsintää hakemuksen mukaisilla tutkimusmenetelmillä ilman, että niistä aiheutuu haittaa ihmisen terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle, merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten ja arvokkaiden luonnonesiintymisen olennaista vahingoittumista tai merkittävää maisemallista haittaa, mikäli otetaan huomioon lausunnossa esitetyt seikat.

Tukes on antamissaan lupamääräyksissä ottanut huomioon ELY-keskuksen lausunnossa esitetyn. Lisäksi lupamääräyksissä 8 ja 9 on määrätty muun ohella, että siirtyminen lupa-alueelle ja lupa-alueella liikkuminen sulanmaan aikana on pyrittävä suunnittelemaan niin, että olemassa olevia uria ja luontaisia aukkopaiikkoja käytetään mahdollisimman paljon hyväksi. Kosteikkoalueilla liikkumista tulee välttää sulanmaan aikana, eikä jokeen laskevien ojien yli saa kulkea koneilla. Viljelykäytössä olevilla peltoalueilla tutkimukset tulee suorittaa satokauden ulkopuolella eikä peltoalueille saa jättää maakairausputkia. Koneellinen tutkimus ja näytteenotto alueilla, joilla

on olemassa vaara, että tutkimukset tai liikkuminen aiheuttaa maaperään vahinkoja (suot), tulee suorittaa ajankohtana, jolloin maaperä on jäänyt. Kairareitit on kairauksen päätyttyä tulpattava teräksisen maakairausputken paikalleen jäädessä mansettitulpalla pohjaveden maanpinnalle nousun estämiseksi ja noin 0,10-0,20 metrin pituuteen katkaistut kairaputken päät on peitettävä metallisella suojahatulla ja merkittävä selvästi. Lisäksi määräyksissä on muun ohella velvoitettu suunnittelemaan toimenpiteet siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta ja velvoitettu luvanhaltija korvaamaan malminetsintäalueella tapahtuvasta kaivoslakiin perustuvasta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat, jollei jonkin toimenpiteen osalta korvauksesta toisin säädetä.

Lupapäätöksellä sallitut toimenpiteet ja suunnitellun malminetsinnän laajuus huomioon ottaen malminetsintätoiminnasta voidaan arvioida aiheutuvan vain tilapäistä ja lyhytkestoista melua, joten toiminnasta lähiympäristölle aiheutuvaa meluhaittaa on pidettävä vähäisenä. Tähän nähden Tukesin päätös ei ole lainvastainen sen vuoksi, että siinä ei ole annettu erillisiä määräyksiä melusta.

Kun otetaan huomioon lupapäätöksellä sallitut toimenpiteet, suunnitellun malminetsinnän laajuus, päätöksessä asetetut lupamääräykset, ELY-keskuksen lausunto sekä mitä kaivoslain 16 luvussa on säädetty toiminnan valvomisesta, malminetsinnästä ei lupamääräysten mukaan toimittaessa ennalta arvioiden aiheudu kaivoslain 11 §:n 2 momentissa tarkoitettuja kiellettyjä vaikutuksia. Päätöksessä on annettu toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävät yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset. Valituksenalaista päätöstä ei voida muutoinkaan pitää lainvastaisena valittajien esittämien seikkojen perusteella.

Hakijayhtiön taloudellinen tilanne ja vakuuden määrä

Malminetsintäoikeuden siirtohakemuksessa on esitetty selvitys NewPeak Finland Oy:n asiantuntemuksesta, teknisestä suorituskyvystä sekä taloudellisesta kyvystä harjoittaa lupaan perustuvaa toimintaa. Tukes on voinut arvioida, että yhtiöllä on edellytykset ja tarkoitus ryhtyä luvan mukaiseen toimintaan. Asiaa ei ole arvioitava toisin valittajien toimittamien tilinpäätöstietojen perusteella.

Lupamääräyksen 7 mukaan yhtiön on asetettava lupakohtainen 2 000 euron vakuus kaivoslain 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitettujen vahingon ja haitan korvaamista sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten. Tukes on vakuutta määrätessään ottanut huomioon malminetsintäalueen olosuhteet, toiminnan laadun ja laajuuden sekä annetut lupamääräykset. Asiassa ei ole ilmennyt sellaisia malminetsintäalueeseen tai -toimintaan liittyviä erityispiirteitä, joiden perusteella vakuuden määrää ei olisi pidettävä riittävänä.

Yhteenveto

Valituksenalaista päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Oikeudenkäyntikulut

Kun valitus on hylätty, ei ole kohtuutonta, että valittajat joutuvat itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut ja

Kaivoslaki 3 § (530/2014), 31 § 1 mom, 37 § (621/2011), 39 § 1 ja 2 mom, 40 § 1 ja 2 mom, 42 §, 57 § ja 58 §

Luonnonsuojelulaki 143 § 1 mom

Luonnonsuojelulaki (1096/1996) 39 § 1 mom 3 kohta, 46 §, 47 § 1 ja 2 mom (384/2009), 49 § (1587/2009) 1 mom ja 65 § (255/2017)

Luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta annettu neuvoston direktiivi 92/43/ETY (luontodirektiivi) liite IV (a) kohta

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 81 § 2 mom ja 95 §

Päätöksen tiedoksianto

Päätös on annettu tiedoksi julkisella kuulutuksella.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (julkinen kuulutus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Esittelijäjäsen Virpi Juujärvi

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Virpi Juujärvi, Maria Jokinen ja Maria Kuusinen.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös	Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri ry ja asiakumppanit Yhdyshenkilö: M Hallintolain 56 §:n 2 momentin mukaan valittajien yhdyshenkilön M:n on ilmoitettava tiedoksisaannista muille valittajille. Jos hän tämän laiminlyö, hän on mainitun lain 68 §:n mukaan velvollinen korvaamaan laiminlyönnistä aiheutuneen vahingon sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun tai muihin olosuhteisiin katsoen harkitaan kohtuulliseksi. Oikeudenkäyntimaksu 270 euroa, laskutetaan myöhemmin Yhteisvastuullisesti lukuun ottamatta henkilöitä A, B ja G (Tuomioistuinmaksulaki 2 § ja oikeusministeriön asetus tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta) Oikeudenkäyntimaksun määräämiseen saa vaatia oikaisua alla ilmenevällä tavalla.
Jäljennös maksutta	NewPeak Finland Oy Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Nokian kaupunginhallitus, jonka on viipymättä julkaistava tieto päätöksestä noudattaen, mitä kuntalain 108 §:ssä säädetään

Ohje oikeudenkäyntimaksua koskevan oikaisuvaatimuksen tekemiselle

Maksun määräämistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua maksun määränneeltä päätöksen esittelijältä kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä siten kuin hallintolaissa säädetään.

Oikaisuvaatimus toimitetaan Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle.

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 HÄMEENLINNA

Puhelinnumero: 029 56 42210

Faksi: 029 56 42269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Puhelujen hintatiedot: 029 56 –alkuisiin numeroihin soittaessa
puheluista peritään vain soittajan oman operaattorin sopimuksen mukainen
paikallisverkko- tai matkapuhelinmaksu.

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://tuomioistuimet.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus/fi/>

Liite hallinto-oikeuden päätökseen

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu tiedoksi julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi, postiosoite ja muut yhteystiedot mukaan lukien sähköinen tai mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- soveltuvalla tavalla valittajan henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valitukseen valtakirja, jos hän ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa eikä hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos valituksen toimittaa sähköisenä asiakirjana, sen on saavuttava korkeimmalle hallinto-oikeudelle valitusajan viimeisen päivän aikana. Muulla tavoin toimitetun valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot ja aukioloaika:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:	https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00 – 16.15

Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksestä perittävä oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian ja valituslupa-asian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään 610 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu.

Oikeudenkäyntimaksua ei korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritä tuomioistuinmaksulain 5 §:ssä tarkoitetuista maksuttomista suoritteista tai mikäli maksun perimättä jättämiseen on lain 4 §:ssä tarkoitettu peruste.

Oikeudenkäyntimaksua ei myöskään peritä jos korkein hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Maksu peritään kuitenkin riippumatta lopputuloksesta veroasiassa annettua ennakkoratkaisua koskevassa muutoksenhakuasiassa.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä oikeusapulain nojalla käsittelymaksuista vapautetuilta eikä muualla laissa viranomaisen toimenpiteistä suoritettavista maksuista vapautetuilta. Jos maksun periminen olisi ilmeisen kohtuutonta, viranomainen tai maksun määräävä virkamies voi yksittäistapauksessa määrätä, ettei maksua peritä.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015)